

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

CLUJ,

Strada Baron L. Pop 5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Zöldülő kalangyák.

Az idén sok helyen bevált a gazdák körében ismeretes szálló íge: „Esőt sohase kérj!” A nagy nyári szárazság idején ugyanis a gazdák állandóan eső után vágyakoztak, attól tartva, hogy a nagy szárazság következtében összekremennek a gabonaneműek és a kaszá-

dák az esőzések kártételével szemben tehetetlenek. Igaz ugyan, hogy például Németországban a learatott gabona keresztjeit védősüvegekkel látják el, hogy esőmentesen száradjanak meg, ez az eljárás azonban a mi viszonyaink között csaknem kivihetetlen.

Az esők meg is érkeztek — elkésve és sajnos, nagyon sok helyen óriási károkat okoztak a learatott gabonában. Lapunk előző számában jeleztük, hogy a Székelyföldön, különösen pedig Udvarhelymegyében az esőzések következtében a keresztbe rakott gabona részben kicsirázott és ezáltal óriási kárt okozott a gazdákat. Keresztur környékén sok helyen határában a termés harmadrésze megsemmisült.

Sajnos, bebizonyosodott itt is, hogy igaza van a szálló ígének annyiban, hogy a gaz-

A szárazság ellen helyes szántással, boronálással, kapálással, sőt öntözéssel kitűnően lehet védekezni, ha azonban tartós esős idők következnek be, óriási kárt okozhatnak a gazdáknak, amint az augusztusi esők a Székelyföldön bebizonyították.

Minden rosszban azonban jó is van! Az utóbbi évek időjárása nagyon száraz volt. A talajban nagy nedvességhiány van. Ezt megállapíthatták a gazdák szántás alkalmával, árkoláskor és gyümölcsfa gödrök készítésekor. A legnagyobb esők után is egy-két nap-

pal a talaj már teljesen száraz volt, mert hiányzik a talaj alsó rétegeiből az a tartalék nedvesség, ami a növények által felhasznált és a talajból elpárolgoított nedvességet pótolja. Az augusztus végi esők mérlege tehát úgy fest, hogy ott, ahol lönkretették a termés egyharmad részét, jövőre bizonyára ugyanannyival fokozni fogják a termést.

Az is tagadhatatlan, hogy az esőzések ártottak a szalmás gabonáknak, de nagyon használtak a gyümölcsnek, legelőnek, a takarmányneműeknek és sok helyen a kukoricának is. Az olyan gazdaságokban, ahol lóheremag természetesen foglalkoznak, a nyárvégi esőzések következtében gyönyörű termésre van kilátás. Mikor az esőzések használnak és kárának mérlegét felállítjuk, ezeket sem szá-

bad elfelednünk! *Arra int ez a mérlegkésztés, hogy többféle növény termelésével fokozzuk a jövedelem biztonságát.*

A természetben örökös körforgás van és ennek a körforgásnak sokszor szenvedője a gazda, de csak átmenetileg. Mind a szárazságnak, mind az esős időnek vannak előnyös és káros oldalai. Soha sem szabad a gazdának a kárt és a hasznot egy-két évre vonatkoztatva megállapítania. A gazda foglalkozása olyan, hogy évek, sokszor pedig évtizedek kellenek ahhoz, hogy valamiről biztosan megállapíthassa, kárára vagy hasznára szolgál-e?

Ezek a gondolatok vigasztalják azokat, akiknek kalangyái kizöldültek.

Dobrudzsa búcsújáró helye.

Dobrudzsa délkeleti sarkában, nem messze a tengerparttól, Teke nevű községben érdekes búcsújáró hely van. A hagyomány azt tartja, hogy ezen a helyen évszázadokkal ezelőtt csodatevő szent lakott, aki betegeket gyógyított és szegényeket gondozott. Most a hívők nagy serege keresi fel a csodatevő szent sírját. Képünkön a török mecsetből átalakított sírboltot mutatjuk be, amelyben a szentéletű férfi el van temetve. Jellemző népszerűségére, hogy mind keresztények, mind mohamedánok látogatják a szent helyet. A mohamedán vallású törökök ugyanis a magukénak vallják és azt állítják, hogy a szentéletű férfi mohamedán vallású volt. A keresztények ezzel szem-

ben azt mondják, hogy idősebb korában keresztény vallásra tért át.

Palermo látképe

Lapunk külföld rovatában részletesen beszámolunk Mussolininek a szicíliai Palermo városában tartott békebeszédéről. Képünkön Palermo látképe mutatjuk be, elől a szép térségen, ahol Mussolini beszédet tartotta.

Mit fog tárgyalni a sepsiszentgyörgyi nagygyűlés?

Közöltük, hogy Háromszékmegye prefektusa átiratban értesítette a Magyar Párt megyei tagozatának elnökét, báró Szentkereszthy Béla képviselőt, hogy megadja az engedélyt a Magyar Párt szeptember 4-én Sepsiszentgyörgyön tartandó nagygyűlésére.

Miután a nagygyűlés megtartása ilyenformán biztosítva van, közöljük a Magyar Párt központjának valamennyi vármegyei és városi tagozathoz eljuttatott meghívóját a sepsiszentgyörgyi nagygyűlésre.

Valamennyi Vármegyei és Törvényhatósági Városi Tagozatnak, az elnökitanács és intézőbizottság t. Tagjainak

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Párt folyó évi szeptember hó 4-én délelőtt 10 órakor Sepsiszentgyörgyön a „Kolczakert“ nagytermében tartja nagygyűlését, melyre a vármegyei és törvényhatósági városi tagozatok képviselőit, az elnöki tanács és intézőbizottság tagjait, a szervezeti szabályzat 26. szakasza értelmében, tisztelettel meghívjuk.

Dr. gr. BETHLEN GYÖRGY sk.
elnök.

Dr. DEAK GYULA sk.
főtitkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és előterjesztések.
2. a) Az intézőbizottság jelentése a Párt működéséről.
b) A parlamenti csoport jelentése.
3. A szakosztályok határozati javaslatainak bejelentése.
4. Tisztujtás.
5. Indítványok, melyek 8 nappal a nagygyűlés előtt bejelentettek.
(Sepsiszentgyörgyre, mint Előpatak fürdő vasuti állomására, 25 százalékos kedvezményel lehet utazni.)

Okuljunk a szászok szomorú példáján.

Valamikor a szászok példaképpen állottak a kisebbségi küzdelmek frontján. Mindig reájuk hivatkoztunk s mindig azt hangoztattuk, könnyű a szászoknak, mert évszázadok óta a kisebbségi sorsban élnek, megtanulták az alkalmazkodást s különösen megtanulták azt, hogy egységben van az erő!

Es ime a szász egység, a híres kisebbségi arcvonal megbomlott s a szászok két fronton harcolnak és két fronton marcangolják egymást. Gyárfás szenátor legutóbb a kisküküllőmegyei magyarpárti tagozati gyűlésen megrázó erővel mutatott rá, hogy a szászok politikai egysége derékban kettétört s ez a szomorú kisebbségi jelenség már a községi választásoknál is kártékonyan éreztette a hatását. Különösen fontos s figyelemreméltó a szászok szomorú példája, mert sajnos, a magyarság soraiban is akadnak olyanok, akik földalatti munkát végeznek a

Magyar Párt, illetve annak vezetősége ellen. Nap-nap után olyan híreket terjesztenek, hogy a Magyar Párt kebelében válság van s a vezetésben rövidesen nagy változások lesznek.

Maga Gyárfás Elemér szenátor cáfolta meg a rosszindulatu és hamis híreket s jelentette ki, hogy *igenis a Magyar Pártban egység van s egyetlen szó sem igaz az elnökválságról terjesztett hírekből*. Sajnos, a háttérben dolgozó politikai akarnokok ügynökei tovább terjesztik a hamis híreket, amiknek a hatása alatt egyes román lapok rosszindulatu beállításban cikkeznek a Magyar Párt válságáról.

Hála a magyarság öntudatosságának, józan ítélőképességének s kisebbségpolitikai érettségének, az egységbontók rosszhiszemű aknamunkája nem sikerült. Ma már az egész magyar közvélemény tisztában van azzal, hogy a magyarságnak az ereje a Magyar Párt egységben

jelentkezik s a magyarság minden olyan törekvést, amely az egységet meg akarja bontani — épen a szászok példáján okulva — visszautasít. Tudjuk azt is, hogy az egységbontók ügynökei járják a falvakat is, ahol magyarok élnek s minden módot és eszközt felhasználnak arra, hogy a Magyar Párt egységes erejét és népszerűségét befekettítsék és megbontsák. De tudjuk azt is, hogy a józan magyar nép irtózáttal fordul el ezektől a politikai ügynököktől, mert tudja azt, hogy az Országos Magyar Párt és annak vezetősége mindent elkövet, hogy az itt élő magyarság kisebbségi jogait biztosítsa. Saját életéből tudja a magyar nép azt, hogy milyen nehézségekkel kell megküzdenie, tudja azt, hogy milyen nehéz a mai ellenséges légkörben eredményeket elérni, s épen azért nem ül fel és nem hallgat a hazug híreknek, s az egységbontó törekvéseknek.

Közismert dolog az is, hogy a mindenkori kormányhatalom is minden eszközt és módot felhasznál arra, hogy az itt élő magyarság egységpolitikai frontját megbontsa. Sokkal könnyebb a kisebbséget beolvasztani, politikailag erőtlenné, gazdaságilag gyengévé s szociális

szempontból kevésbé ellenállóvá fenni, ha kisebbségpolitikai egysége szétmállik s nem áll a háttérben egy egységes és erős politikai párt. A múltban is támogattott, most is támogat tehát minden olyan politikai megmozdulást, amely az Országos Magyar Párt egysége ellen tör, szívesen látná, ha a magyarság is két pártra szakadna. Bármennyire is elítéljük a kormányhatalomnak ezt a törekvést, román politikai szemüvegen át nézve a dolgokat meg tudjuk érteni azt, de csak a legnagyobb felháborodás és megvetés hangján emlékezhetünk meg azokról a politikai törtétekről, akik — mikor aknákat helyeznek a Magyar Párt ellen, — akkor is a magyar nép boldogítását hirdetik, pedig nem akartak mást, mint a saját kis politikai pecsenyűket megsütni. Álpróféták ezek, akiktől óvakodjunk a magyar nép.

A sepsiszentgyörgyi magyarpárti nagygyűlés előtt, ahol a magyar egység fölényes erővel fog kidomborodni, a falusi magyar népet figyelmeztetjük a szászok példájára és arra kérjük, kergesse el a portájáról a szemforgató politikai vigéceket s maradjon meg továbbra is magyarnak a — Magyar Pártban! (— s)

Külföld.

Mi újság a haretereken? A spanyol háboruban a nemzeti felkelő csapatok határozott fölénybe kerültek. Több fontos várost foglaltak el és nagyszámu hadifoglyot ejtettek. Sok helyen a felkelők 30 kilométerrel haladtak előre. A felkelők győzelmei következtében a köztársasági csapatok helyzete sokat romlott.

A kínai-japán háboruban az ellentétes jelentések következtében nem lehet tisztán látni. Bizonyos, hogy utóbbi időben a kínaiak is több győzelmet arattak a japánok felett, de azért a japánok maradtak fölényben. A japánok ugyanis öt kínai hadosztályt bekerítettek és hogyha nem érkezik fel-

mentő segítség, mind az öt hadosztályt foglyul ejtik a japánok. A véres háborúnak különben nagyon sok katonai és polgári halottja van.

Mussolini békeszózata. Mussolini, az olasz hadgyakorlatok befejezése után, Szicília szigetén, Palermó városának főterén mondotta el nagy érdeklődéssel várt békebeszédét. Mussolini kijelentette, hogy Olaszország építő békepolitikát akar folytatni és a szomszéd államokkal meg akarja javítani kapcsolatait. Kifejtette Mussolini, hogy Jugoszláviával, Ausztriával és Magyarországgal Olaszország viszonya az utóbbi időben barátivá vált. A jövő feladata az kell hogy legyen, hogy Olaszország az összes környező államokkal építse ki baráti kapcsolatait. Foglalkozott

Mussolini a Népszövetséggel és Abesszímia meghódításának kérdésével is. Kifejtette, hogy az olasz fegyverek meghódították Abessziniát és az olasz hódításnak máris jótékony hatása mutatkozik Abesszímia földjén. Beszédét a következő megfontolt és erélyes szavakkal fejezte be:

— A másik valóság, amellyel számot kell vetni, a Berlin—Róma tengely. Nem lehet Rómába menni anélkül, hogy tudomást ne vennének Berlinről, vagy ellene cselekednének és nem lehet Berlinbe menni, hogy tudomást ne vennének Rómáról és Róma ellen szólnának terveket. A két uralom között tevékeny összhang áll fenn. Ez áll a spanyol kérdésre is. A leghatározottabban kijelentem, nem tűrjük a Földközi-

tengeren a bolsevizmust és annak semmiféle hasonmását.

— Beszédemet békefelhívással fejezem be és ezt mindazokhoz az országokhoz intézem, amelyeknek a partjait az a Földközi-tenger mossa, ahonnan három földrész merítette műveltségét. Azt kívánjuk, hogy fogadják el ezt a felhívást. Ha nem fogadják el, mi teljesen nyugodtak vagyunk, mert a fasiszta Olaszországnak olyan szellemi és anyagi erői vannak, hogy bármikor és bárkivel szemben mindig készen áll.

Növekszenek az adóbevételek Magyarországon. A pénzügyminisztérium megállapítása szerint Magyarországon az elmúlt évben hetven millió pengővel több adót fizettek az adófizetők, mint amennyi az előirányzott összeg volt. Az adófizető polgárok nagy fizetési készsége a gazdasági viszonyok biztos javulásának a jele.

Lengyelországban súlyos zavargásokat rendeztek a földművesek. A lengyelországi földművesek kommunista izgatásra súlyos zavargásokat rendeztek. A városok és nagyobb fogyasztó központok élelemmel való ellátása a legnagyobb nehézséggel történt és ezért a kormány elhatározta, hogy erőlyes kézzel teremt rendet a földművesek között. Katonaságot és csendőrséget vezényeltek ki a földművesek ellen. A jelentések szerint a földműves zavargásoknak 18 halottja és sok sebesültje van. Lengyelországban sok kommunista izgatót letartóztattak.

Felgyógyult a magyar kormányzó. Horthy Miklós, a magyar kormányzó könnyebb természetű hülésben betegedett

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felüli tisztla gyapju valódi **Homespune** úri és női szöveteket

DOMBRIA

házi szövést Cluj, átköltözött *Str. Regina Maria* 4 sz. alá. Bejárat *Str. Brațianu* 19. felől is. Ugyanitt elszakíthatatlan színtartó előírásos iskolai ruhakelmék megrendelhetők.

meg. Betegsége miatt nem tudott részt venni a Szent István-napi körmenetben. Néhány napi ágybanfekvés után a magyar kormányzó állapota jóra fordult és ma már teljesen egészséges.

Szigeteket foglalt el Anglia. Anglia a Csendes-Óceánban három lakatlan szigetet foglalt el. A szigetek hadászati szempontul fognak szolgálni.

A tótok és a lengyelek legközelebb állnak egymáshoz... Hlinka páter, a szlovák-párt vezére Lengyelországban járt és ott nagyjelentőségű kijelentést tett a tót és lengyel nép viszonyáról. Hlinka kijelentette, hogy a tótok valamennyi szláv nép közül a legközelebb állnak a lengyelekhez és ezért a lengyel nép a jövőben még fokozottabb figyelemmel kell hogy kísérje a küzdelmet, amit a tótok nemzeti jogaik érdekében folytatnak.

Svájceban elbocsájtják a közhivatalokból a kommunistákat. A svájci, szövetségi tanács véglegesen elfogadta a rendeletet, amely kimondja, hogy közhivatal nem viselhet az, aki valamilyen kommunista jellegű szervezetbe tartozik. A rendelet értelmében mindazok a hivatalnokok, akik kommunista jellegű szervezet tagjai, kötelesek írásban bizonyítani, hogy kiléptek az egyesületből és kötelezettséget vállalnak, hogy sem nyíltan, sem titokban nem

tartanak fenn kapcsolatot a kommunista egyesületekkel. A rendelet megszegőit azonnal elbocsájtják szolgálatból és semmiféle felelősségnek helye nincs.

Buvárhajó harc a Dardanelláknál. A Fekete-tengert és Földközi-tengert összekötő tengerszorosban, a *Dardanellákban* ismeretlen buvárhajó több gőzöst megtámadott. Ugy látszik, hogy a spanyol part mellett folyó tengeri háború az egész Földközi-tenger hajózási biztonságát veszélyezteti. A támadó buvárhajó állítólag olasz vezetés alatt álló bolgár hajó volt. Így tehát a nemzeti felkelő csapatok pártjához tartozott.

Csehország nyíltan a bolsevizmus mellé állott. A csehszlovákiai közigazgatási hatóságok kormányrendeletre való hivatkozással felhívták tisztviselőiket, hogy adakozzanak a spanyol köztársasági kormány részére. Prágai újságok ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy a cseh kormány ezzel az intézkedéssel nyíltan a bolsevizmus szolgálatába állott.

A világ egyik leggazdagabb asszonya Budapesten. Néhány napig Budapesten tartózkodott Mrs. Vincent Astor, a világ egyik leggazdagabb asszonya. Rendkívül érdekes illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Közigazgatás — magyarok nélkül.

A legutóbb lefolyt közigazgatási választások szomoru tanulságokkal szolgáltak a magyarság számára. Félrevezetéssel és erőszakkal akadályozták meg sok helyen a magyar szavazókat kötelességük teljesítésében. A magyarság sérelmei azonban ezzel még nem értek véget. A választások után ugyanis mindenütt megtartották a közigazgatási tanácsok alakuló gyűléseit. *Csaknem mindenütt a magyarság és a kisebbségek teljes kizárásával alakultak meg a tanácsok.* Rendszerré kezd lenni, hogy a román pártok bármilyen ellentétek is uralkodjanak közöttük, összefognak közös akaratur végrehajtására. Önmagában véve ez szép politikai erény, azonban reánk, magyarokra nézve igazságtalan és sérelmes, mert azt eredményezi, hogy teljesen elveszítjük szerepünket és befolyásunkat a közigazgatási életben. Sok helyen az interimár bizottságok rendszere akadályozta meg, hogy a magyarság a közigazgatásban részt vegyen, ujabban pedig a román pártok kisebbségellenes összefogása zárja ki a magyarokat a közigazgatásban való részvételtől.

A magasabb államérdekek is úgy kívánják, hogy minden nemzetiséghez tartozó állampolgár egyenlő joggal vegyen részt a közigazgatási ügyekben. Ebből csak jó származhatnék és haszna lenne belőle ugy a többségi, mint kisebbségi polgárságnak. Sajnos, úgy látszik, hogy ezeket a fontos nézőpontokat a többségiek figyelmen kívül hagyják és csak egy nézőpont lebeg szemek előtt, hogy a magyarokat kizárják a közigazgatásban való részvételtől.

Legutóbb Kolozsmegyében érte a Magyar Pártot ez a sors. Abban a megyében, ahol a Magyar Pártnak évek óta állandóan megfelelő helyet biztosítottak a megye közigazgatásában.

A Kolozsmegyében megtartott kiegészítő választások után a prefektus augusztus 23-ra hívta össze az alakuló gyűlést. Mint ismeretes, az Országos Magyar Párt kolozsmegyei tagozata önálló névjegyzékkel vett részt a választásokon. A választások azonban a Magyar Pártra nézve szomoru kimenetelűek voltak, mert Kalotaszegen, ahol legnagyobb szá-

mu szavazatot kellett volna kapnia, a Magyar Pártnak, a magyar szavazókat megakadályozták abban, hogy a szavazóhelyiséghez jussanak. Így a Magyar Párt nem érte el a törvényben előírt 20 százalékot és egyetlen jelöltje sem jutott be a kiegészítő választások alkalmával.

Amikor azonban a vármegyei tanács tagjainak felét tavasszal kisorsolták, a magyar tagok közül hárman tovább is bennmaradtak. Így az alakuló gyűlésen megjelentek a Magyar Párt részéről Dr. Szász Ferenc, Máthé Sándor és Dr. Bibó Béla. A prefektus, majd egy liberális tanács tag tárgyalásokat folytattak a magyar tanács tagokkal, hogy a három magyar tanács tagnak a liberális párttal való együttműködését biztosítsák. A magyar tanácsosok ragaszkodtak ahhoz, hogy az állandó választmányban a Magyar Párt feltétlenül kapjon egy helyet és a magyar kívánságokat, amelyek a megyei közigazgatási életben felmerülnek, megnyugtató módon rendezzék.

Mielőtt a magyar tagok a határozott választ megkapták volna, a gyűlés elnöke a tisztségekre vonatkozólag elrendelte a szavazást. A szavazás a magyar tagok kívánságainak és személyének teljes mellőzésével folyt le. A liberális párt és a nemzeti párt hirtelen egyezsége léptek és így teljesen maguk közt döntötték el azt, hogy az ujonnan megalakult tanács tisztikarában és állandó választmányában kik foglaljanak helyet.

A magyarpárti tanácsosok erre semleges álláspontot foglaltak el, sőt elhagyták a gyűléstermet. Az Országos Magyar Párt kolozsmegyei tagozata különben is törvényes határidőn belül, törvényes formák között élt a választással kapcsolatos felelősségi jogával és tiltakozott az ellen, hogy magyar szavazókat megakadályozták kötelességük teljesítésében.

Kolozsmegyében is megismétlődött tehát, ami Brassóban és Szilágymegyében, itt is minden ellentétet és véleménykülönbséget, súlyos személyi kérdéseket félretettek a román pártok azért, hogy a kisebbségeket teljesen kizárják a közigazgatásban való részvételtől.

Belpolitikai hírek

Miniszterelnökök találkozója. Tatarescu miniszterelnök Marmarosszigetre utazott, hogy Hodzsa Milán cseh miniszterelnökkel találkozzék. A két miniszterelnök Marmarosszigeten találkozott és innen vadászatra utaztak a Prizlop hegységbe. A miniszterelnökök az újságíróknak nem adtak nyilatkozatot tárgyalásaikról, találkozásuk alkalmával azonban fontos politikai kérdéseket beszéltek meg. Beavatottak szerint megbeszélték a kisantant értekezlet papirendjét és nemzetvédelmi kérdéseket tárgyaltak. Megbeszélték a lengyel-cseh és román határ mentén építendő hadi vasut ügyeit. Ez a vasut Marmarost Naszód-megyével fogja összekötni. A vasut építéséhez Csehszlovákia 400 millió csehkoronát fog Románia rendelkezésére bocsájtani.

Mihalache védi párthíveit. Mihalache, a román nemzeti parasztpárt vezére elhatározta, hogy politikai nyilatkozatban fogja álláspontját a jelenlegi helyzetről összefoglalni. Hír szerint több nemzeti parasztpárti vezetőt meg fog védeni az őket ért rágalomokkal szemben.

Verekednek a szászok. A szászok között fennálló politikai ellentét súlyos eseményt okozott. A szebenmegyei Kelnek-községben a két párt hívei egy egyházi választás alkalmával összeverekedtek. Weirauch lelkesíti bottal fejbeverték, úgy, hogy haldokolva szállították kórházba. A két tábor között keletkezett vad verekedésnek ötven súlyos sebesültje van.

Mikor mond le a kormány? Inculet, helyettes miniszterelnök Jassiban nyilatkozott a kormány helyzetéről. A miniszter a következőket mondotta:

— A kormányváltás, amely oly hosszú idő óta foglalkoztatja az ellenzékét, kizárólag az uralkodó akaratától és elhatározásától függ. Az alkotmány értelmében a parlamentet négy évre választják meg. Ez a négy esztendő a jövő év februárjában jár le. A kormány a továbbiakban alkalmazkodni fog az uralkodó intézkedéseire.

Bíróság elé kerültek Bratu tanár merénylői. Bratu, Jasi-i egyetemi rektor ellen több diák merényletet követett el. A diákok súlyosan megsebesítették Bratut. Az ügyet a Jasi-i hadbírószág tüzte ki tárgyalásra. A vádlottak azonban elfogultsági kifogást emeltek és így ügyü-

ket a brassói hadbírószág fogja tárgyalni.

Jorga a liberális párt mellé állott. A belpolitikai életnek nagy újdonsága, hogy Jorga volt miniszterelnök határozottan a Tatarescu-kormány mellé állott. Jorga kijelentette, hogy mindaddig a Tatarescu-kormány fenntartását óhajtja, amíg a különböző ellenzéki pártok között levő ellentétek annyira elsimulnak, hogy egymás között egyezsége tudnak lépni a kormányzás átvételére. Hír szerint Jorga tanár állásfoglalása nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a Tatarescu-kormány helyzete megszilárduljon.

Az ópium rabjainak kisértetles világáról és a kábítószer ellen harcoló nemzetközi szervezet izgalmas munkájáról közöl remekül illusztrált cikket a Tolnai Világlapja új száma.

IPAROSOK FIGYELMÉBE

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép-
iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10
nagy oldalon. - Előfizetési ára
negyedévi 75 lei. Kérjen mutat-
ványszámot a kiadóhivataltól!

Arad, Str. Brătianu 18.
Iparos-Otthon.

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kérésbesítési díjjal együtt **80 lei**. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

A hűséges magyar szavazók hogy is juthattak el a szavazó urnához Kisküküllővármegye, radnóti járás, Magyar-Ozd községből ?

— Az alábbiakban megírja egy szavazó. —

1937 július 14-én, jutott az a hír tudomásul, hogy minékünk ismét bizonyosságot kell tennük arról, hogy mi mint nagyromániai magyar kisebbségek élünk.

Nagyon sokat gondolkozik Magyarozd község népe azon, hogy szokásos módja szerint a kormány, ha most is akadályozni fogja a községünk népét, milyen uton-módon juthasson el a szavazó urnához.

Az ötven éven felüli emberek elhatározzák maguk között azt, hogy július 24-én délután 3—4 óra között elhagyják a falut és indulnak a szavazó helyiséget megközelíteni, hogy éjjel nekik kényelmetlen a 15 km.-es sötét utazás, mind ezek 34-en a radnóti réten este 9 óra 20 perckor foglaltak szállást az éjjeli pihenőre a rét közepén. 25-én virradó reggel 4 órakor már felkelt az öreg csapat és bevonult a szavazó helyiségre akadály nélkül.

Ugyancsak nehéz volt a következő csapatoknak otthagyni a falut. Július 24-én este 9 órakor megszólal a községünkötől 100 méter távolságra észak-keleten egy kürt, amely gyülekezést jelent, hogy mindazok, akik még nem mentek el, azonnali indulás, mert 10 órakor le lesz zárva minden kivezető ut a községből és a határ bérceit őrség foglalja el. Sok ember figyelte azt, hogy mikor szól a jelszó. A nagy nehéz munkától kifáradott földműves nép megkérte azt a 9 óra határidőt, csak 42-en gyültek össze és már a fiatal legény sereg trappal a falun végig a falu alsó feliről, hogy indulás, mert egy szakasz csendőrséget láttak a faluba bejönni. A legénység már távolról kiáltotta, emberek kitől merre lehet, itthagyni a falut, mert a lábunk nyomát veri a csendőrség. És erre a 42 tagu gyülekezet az utcán végig észak-keletnek futva és elhagyva a falut minden baj nélkül még akkor ment a határ bércein is elő az őrség beosztása, de ez az bizonyos rész még nem volt beosztás alatt és sikerült átvonulni a 42 tagu csapatnak is. Nagyon sajnós az, hogy még csak mindég 76-on hagyták el a határt akadály nélkül.

25-ére virradóra a hajnali időkben már a faluban maradt nagy sokaság is próbálkozott a faluból kimenni és a határt valamiként áthágni baj nélkül, ahol mind csak őrség állott. Még

mindég 172 szavazó volt a községben maradván, A 172 szavazó közül mondhatom azt, hogy fele-része az őrszemek között a sötét éjszakában lo-pódzott át. A faluból kimenés nem az utcákon történt, hanem a két hosszú utca között patak folyik és a déli részen nem távol erdő van és a patak folyását kísérve egy része és úgy menekült ki a faluból, a más része pedig az erdőn fogott kivezető utat a falu mellett és úgy hagyta el a falut. Ezek már mind a falun átmentek, de mi lesz most a határ bércein lévő őrség közötti átlopózással, ez már a falutól esik 1 és 1/2 kilométerre, ahol kellett a szavazó helyiség irányát venni. Nagy része legelő, más-része kukorica és szántó ugar föld. A legnagyobb sokaságnak a kukorica földeken sikerült átmenni, miután a szomszéd határ erdős és csak 5 méter utat kellett nyitlan átszaladni, de ugyan az is nagy spekulációval történhetett, mert azt tudták, hogy a 200 méteres kukoricásnál erős őrség áll és így forog egy fiatal embernek az esze, hogy mind a két felén a kukoricásnak két vagy három ember nagy beszéddel menjen fel és akkor az őrség két felé húzódik, hogy a sokaság az idő alatt vonuljon a kukoricás közepén át, míg az őrség foglalkozik a szélen lévő emberekkel. Ez is nagyszerűen sikerült, de most már mi lesz azokkal, akik két felé csalták az őrszemeket, azok már 7 személyzetből álló csoport, vissza kellett jöjjön, mert nem mehetett át az őrségtől. A faluban még mindég maradt egy néhány olyan ember is, aki nem mert már megindulni, de már-már kifogytunk az éjszakai időből is, kezdett már virradni, látott már az őrség minden felé, nem lehetett elszökni. Voltak olyanok a faluban, akik próbálkoztak reggel 6 órakor az igaz uton oly céllal menni, hogy mennek a szomszéd román községbe bort eladni. Az őrség annak rendje szerint megtartja a vizsgálatot a szekereken és a kabát, mellény zsebekben és nem talált semmit, 20 percnyi gondolkozás után szabad utat adott, hogy ha már bort eladni mennek, lehet menni, mert nem is találtak egyebet a szekeren mint 2 darab 2 és 1/2 decis kis üveg mintabort amelyről megállapították, hogy tényleg igaz, hogy boreladók, mert nagyon kicsi üvegben viszik a bort. A szavazócédula a lábgyáiban pihent,

nem a zsebekben és így azt nem kaphatták meg, mert nem éppen esőréra vetkőztettek le.

Máshelyen, amelyek között magam is ott voltam, már így sem tehattünk, mert kezdettek az őrszemek is okosodni, hogy becsapják, hiszen már mi is más kibuvót találtunk, hogy miután már 6 óra és mégis eljuthassunk, a szomszéd befogja a munkás nagy szekerebe a két lovát és felteszi az ahoz való szerelékét, amivel kell a szénát hányni, szóval villa, gereblye és kötél, hogy azt lekötni és úgy indítsa az asszonyt a falun keresztül, hogy megy szénáért és az őrség megállítja, megvizsgálja és elengedi, hogy tényleg egy asszony nem mehet csak dolgozni, mi pedig elmentünk a falu más irányába, ahol nem állt őrség és a határt kerülve keletnek a szekeret a megnevezett helyen megtalál-

tuk és átvettük az asszonytól és vettük az irányt 7 szavazó joggal a szavazó helyiség felé úgy, hogy a hatalmas nagy kerülés után 8 órára nagy gyors hajításra beértünk Radnótra és megtettük a kötelességünket hűséggel. Amikor láttuk azt, hogy 180-on csak eljuthattunk a szavazó urnához örömmel fordultunk vissza hazafelé. Mikor hazavertünk a falu végére, az őrség még ott állt, látta azt, hogy hiába tartott szolgálatot, mert valahol mind elmentek az emberek, hogy a nagy sokaság jött, az őrség ott hagyta szomorúan az állását és elment az esteli vacsorát, reggelit és a délelőtti egyszerre megenni, mi pedig nagy örömmel hazaértünk a családhoz és még a reggeli istentiszteletre is eljutottunk 11 órakor, hogy hálát adjunk az Istennek azért, hogy megsegített minket.

• Hírek •

Elhalasztották a vasutasok nyelvvizsgáját. A vasut vezérigazgatósága a kisebbségi személyzetet szeptember hónapra újabb nyelvvizsgára rendelte. Az *Országos Magyar Párt* az intézkedés ellen a vasut igazgatóságánál tiltakozott. A *Magyar Párt* közbenjárásának sikere volt és a vasutasok nyelvvizsgáját szeptemberben nem tartják meg.

Ötven lejes pénzek kerülnek forgalomba. Az új ötven lejes fémpénzek készítését megkezdték. Az új pénzek szeptemberben forgalomba kerülnek.

Súlyos büntetések engedély nélküli rádióhasználatért. Több helyen repülőbizottságok jelentek meg és felülvizsgálták a magánhasználatban levő rádiókészülékeket. Sok olyan rádiót találtak, amelyek engedély nélkül működtek. Ezeket a rádiókat elkobozták és tulajdonosait tizezer lej pénzbüntetéssel sújtották. Azok is súlyos büntetésben részesültek, akik az

utolsó negyedévi díjat nem fizették ki, vagy pedig nem volt engedélyjük és rádió alkatrészeket tartottak házuknál. Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét, hogy rádióval kapcsolatos ügyeiket állandóan tartsák rendben.

A windsori herceg a Hortobágyra készül. A volt angol király feleségével együtt a Hortobágy pusztára érkezik és tiznapig fog ott tartózkodni. A fejedelmi vendég vizimadarakra fog vadászni.

Súlyos szerencsétlenséget okozott a felborult teafőző. A dunántúli Zurány községben özvegy Kindhoffer Györgyné teát főzött. A teafőző készüléket kis leánya felborította és a kiömlő szesztől pillanatok alatt lángba borult az egész helyiség. A ház porig égett és a szerencsétlen kisleány meghalt.

Erdélyi származású festőművész sikere. Daday István, erdélyi származású festőművész nagyméretű történelmi képet festett, amely azt ábrázolja, hogy a lengyelek Báhorj István erdélyi fejedelemnek fel-

ajánlják a lengyel koronát. A gyönyörű festményt a Budapesti székelő magyar-lengyel társaság 90 ezer pengőért, tehát közel 3 millió lej értéknek megfelelő összegért vásárolta meg.

Megrendítő szerencsétlenség a templomban. A szilágyszegi református templomban megrendítő szerencsétlenség történt. Esperesi látogatás alkalmából ünnepélyes istentisztelet tartottak a templomban. Vánca János, szilágyszegi lelkes éppen prédikációt tartott a szószékről, amikor nagy vihar tört ki. A vihar alkalmával sűrűn villámlott és mendörgött. Egy villám bevágott a templomba és a prédikáló lelkeszt halálra sújtotta. A templomba csapó villám a templomban levők közül nagyon sokat elkábított. A megrendítő szerencsétlenség az egész vidéken általános megdöbbenést és gyászt keltett.

Rosszullétem minden tünete, főfájás, nehézség és végtágokban, láz, gripás megbetegedésre mutatott. Bevettem TOGAL-t. Hatása csodás volt. Körülbelül 2 óra múlva minden panaszomtól megszabadított.

Az egyén tévedhet

azonban több, mint 7000 orvosi szakvélemény komoly biztosított, hogy a TOGAL rheuma, köszvény, ülőidegszába, gripa, főfájás, idegfájdalmak és hüléses betegségek elsőrangú gyógyszer. A TOGAL-tabletták nemcsak a fájdalmakat csillapítják, hanem eltávolítják a kórokozó anyagokat is. Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 12, 52, 130.

Nagy győzelmet arattak a magyarok a vizilabdajátékban. A Budapesten megtartott nemzetközi vizilabda játékon a magyarok fényes győzelmet arattak. Összes ellenfeleiket legyőzték és ezzel megnyerték az első díjat.

Autók összeütközése a zilahi országúton. Zilah és Egregy között egy társas gépkocsi személykocsival ütközött össze. Az összeütközés nagyon szerencsés kimenetelű volt. Csak három könnyebb sebesülés történt.

Medvék pusztítják az állatállományt a csiki erdőkben. Csik megye nagyon sok vidékén medvék pusztítják az állatállományt. A csikszeredai vadásztársaság a kászoni erdőkben hajtóvadászatot rendezett, azonban minden eredmény nélkül. Most Csikszentgyörgy határában készülnek hajtóvadászatot rendezni.

Iparos tanoncokat keres a Kolozsvári Székely Társaság. A Kolozsvári Székely Társaság az alábbi szakmákban elhelyez székely iparos tanoncokat: asztalos, szücs, mézeskalács készítő, gyertyaöntő. A 14. évet betöltött és legalább 4 elemi végzettséggel rendelkező fiúk adják be kérvényüket a helybeli pap vagy tanító ajánlásával a Székely Társaság címére: Kolozsvár, Cal. Marechal Foch 43. sz.

Csalók gyűjtenek adományokat Petőfi siremlékére. Csaló fiatal emberek gyűjtőivekkel keresik fel a magyarokat és Petőfi siremlékére adományokat gyűjtenek. Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a Petőfi siremlékre gyűjtő fiatal emberek közönséges csalók, mert Petőfi siremlékre jelenleg semmiféle gyűjtés nem folyik. A gyűjtők dr. Gyárfás Elemér szenátor nevének használatával is visszaéltek, ezért Gyárfás Elemér szenátor a következő nyilatkozatot tette közzé:

— *Ezidőszerint az országban semmiféle gyűjtés nem folyik Petőfi-siremlékre. Tudomásom szerint addig meg sem indulhat egy ilyen mozgalom, ameddig a honvédsir körül felmerült vitás tulajdonjogi kérdést el nem intézik. Sem én, sem más nem adott senkinek megbízást a gyűjtésre. Azok a fiatal emberek, akik az említett módon gyűjtést folytatnak, közönséges szélhámosok s át kell adni őket a rendőrségnek!*

Halált okozott a romlott sajt. A magyarországi Rápoly községben Adám Sándor házánál vendégeskedés volt. A vacsora alkalmával juhsajtot is szolgáltak fel. A vendégség résztvevői közül vacsora után nagyon sokan megbetegedtek. A betegek közül négyen meghaltak. Az orvos megállapította, hogy a mérgezést a romlott juhsajt okozta.

Felborult egy hajó Alexandria előtt. Az egyiptomi tengerparton Alexandria előtt borzalmas hajószerecsénlenség történt. Egy utasokkal telt hajó hibás kormányzás következtében felborult. 56 ember fulladt a tengerbe.

A Bucuresti-i Református Leányotthon a Bukarestbe jövő magyar nőknek átmeneti szállást, diák-, hivatalnok- s munkásleányoknak pedig állandó lakást nyújt mérsékelt árak mellett. — Egyetemi hallgatók felvételeire már jelentkezhetnek a Str. Teodor Aman 24. szám alatt. Helyszerző és munkaközvetítő irodája nyitva naponta délután 4–6 óráig. A Bucuresti-i Református Nőszövetség.

Marosvásárhelyen nem szabad magyarul peracet árulni. Marosvásárhely városának időközi bizottsága átirt a rendőrségre és az ügyészségre, hogy az utcai árusoknak tiltsák meg áruiknak magyar nyelven való ajánlását. Ezen az alapon egy perecárust a rendőr megszólított azért, mert a perecet magyarul kínálta a közönségnek. A magyarság megfelelőbbézte a bizottság határozatát és átiratban kérte a várost a határozat visszavonására, mert a Párizsban kelt kisebbségi egyezmény értelmében a magán és kereskedelmi életben bármilyen nyelvet szabadon lehet használni.

Óriási viharok voltak mindenfelé. Augusztus utolsó hetében az egész ország területén óriási viharok pusztítottak. Híreink között más helyen közöljük a szomorú esetet, amely a szilágyszegi református templomban történt. Szilágy megyében még egy halálos villámcsapás történt. Krizsán Miklós utkaparót a vihar egy koresmában, miközben ebédelt, agyonsujtott. Alsófehér megyében Poklos községben egy kislányt sujtott agyon a villám. Az ókirályságbeli Bratuje községben a villám Stefan Brezeanu görögkeleti lelkész lakásába sujtott, a lelkész és kislánya meghaltak.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan használjuk fel a tejtermékeket a baromfiak takarmányozásában?

Berlinben nagy érdeklődés mellett folyik a nemzetközi tejgazdasági értekezlet. Az értekezletre a világnak csaknem minden államából érkezték képviselők és így az egész világ mezőgazdászainak érdeklődése mellett folynak a tanácskozások. Az értekezleten minden, a tejjel közvetlenül és közvetve kapcsolatos kérdést megtárgyalnak és bizonyos, hogy sok új hasznos megállapítás fog hódító útjára elindulni. Érthető tehát, hogy általános figyelemmel kísérik mindenütt a berlini értekezlet eseményeit. Nekünk különösen érdekes ezekkel a kérdésekkel foglalkoznunk, mert a hitelszövetkezeti központ által felállított *marosvásárhelyi* tejfeldolgozó telep után rövidesen a második telep is megkezdte működését *Kereszturon*.

A tejfeldolgozó telepek vajüzemeivel kapcsolatban nagyon sok tejtermék marad vissza, amelyeket nagyon jól fel lehet használni a gazdaságban és a háztartásban. A vajgyártás után visszamaradó tejtermékek felhasználása terén ma még nagyon sok hibát látunk és sok helyen mennek a tejtermékek teljesen veszendőbe, vagy pedig olyan módon használják fel azokat, hogy használati értékük a legkisebbre csökken.

A baromfitenyésztésben különösen pedig a hasonlóan baromfi takarmányozásban a tejtermékek, mint a *sovány tej*, *író*, *savó* és *turó* nagy szerepet tölthetnek be. Tekintettel arra, hogy a vajgyártás alkalmával a tejből a zsírt vonják ki, a tej fehérje tartalma anyagai bennmaradnak az említett termékekben. Ezek mellett nagyon sok tejcukrot is tartalmaz a lefőlözött tej addig, amíg nem kezd savanyodni. Savanyodás alkalmával amugyis a tejsav baktériumok a tej cukoranyagát fogyasztják el és ebből készítik a tejsavat.

Tekintettel tehát arra, hogy a vajgyártás melléktermékei nagy fehérje tartalmuak, különösen a baromfitenyésztés azon ágaiban jutnak

fontos szerephez, amikor nagy *fehérje* tartalmú takarmányokra van szükségünk. *Ez az eset például csirkék felnevelésénél és a tojás termelésnél.*

A sovány tejet minden fiatal baromfi kitűnően értékesebbé teszi. A fiatal baromfinak a lefőlözött tejet kezdetben feltétlenül édesen nyújtjuk. Később kaphatják savanyuan is. Egyaránt kaphatják a sovány tejet fiatal rucák, pulykák, csirkék és libák.

A *tojó tyukok* különösen a *sovány tejet* és az *írót* hálálják meg. Bőséges fehérje forrást nyerne ezekben a takarmányokban és jól tojnak etetésük után. Ugy a savót, mint az írót etethetjük keverték formájában is, az állatok azonban rendszeren megszokják, hogy vályuból igyák meg.

A *turónak* is nagy szerep jut a növendék baromfi felnevelésénél. Ha aztán annyi turó áll rendelkezésünkre, hogy a tojó tyukunknak is tudunk adni abból, úgy a tyukok tojáshozamát nagy mértékben tudjuk ezáltal fokozni. Nem szabad felednünk, hogy a *tojás olyan állati fehérjéket tartalmaz, amelyeket a tyuk szervezet nem a gabonaneműek magvának anyagából épít fel legkönnyebben, hanem állati eredetű fehérje termékekből, mint amilyen például a lefőlözött tejből készíthető turó.*

Ahol növendék, vagy öreg baromfi hizlalásával foglalkoznak, a vajgyártás melléktermékei megbecsülhetetlen kincset jelentenek. Alkalmazzuk által a hizlalás időtartama megrövidül és a hizlalt állatok husának minősége kiváló lesz. A hizó állatoknak is hig kevert formájában vagy pedig ivó víz helyet nyújthatjuk a vajgyártás melléktermékeit.

A legkevésbé értékes melléktermék a *savó*, mert ebben zsír nincsen s a fehérje nagy részét is kivonták belőle. Azonban a *savó* is felhasználható a baromfiak takarmányozásánál, különösen pedig nagyon alkalmas keverték készítésére.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

sére. Ha víz helyet *savót* használunk a kevertek elkészítéséhez, ezáltal nagy mértékben növeljük a kevert táplálóbértékét.

A tejtermékek etetésénél minden esetben ügyeljünk arra, hogy azok ne legyenek romlottak és vigyázzunk arra is, hogy ne legyenek megszóva. *Szózott turót fiatal állatokkal egyáltalában ne etessünk, idősebb állatok azonban már*

kaphatnak sós eledelt is.

Az elmondottakkal arra akarunk rámutatni, hogy a tejgazdálkodás fejlődésével párhuzamosan lehetőség nyílik arra is, hogy a gazdálkodás más ágaiban új és haladottabb takarmányozási feladatokat oldjunk meg. Ezáltal a tejgazdálkodás jövedelmezőségét nagy mértékben tudjuk fokozni.

A jelen megértéséhez menjünk a múltba.

A kalászosok üszögbetegsége már a bibliai időkben is ismeretes volt. Mózes 5-ik könyvében a 28-ik fejezet 22-ik verse a buza üszögbetegségét és a sáskajárást egyforma csapásnak mondja. Ezekben a bibliai időkben legfeljebb az Egek Urához szállt hő fohász volt az egyetlen védelem ez istencsapással szemben és csak a rómaiak kezdenek az üszöggel szemben komoly védekezésre gondolni.

Ugy bizony. A rómaiak már védekeztek. Igaz ugyan, hogy védőszerük még csak a borba, tengervízbe és vizeletbe való merítés, tehát teljesen hatástalant volt, de mégis elismerés jár nekik azért, hogy a gyakorlati védekezés útjára léptek.

Szinte hihetetlen, de mégis úgy van, hogy a rómaiak idejétől egészen 1860-ig, amíg a rézgálicot kezdték az üszög ellen alkalmazni, nem volt, aki alkalmasabb védőszerre gondolt volna. — Ezért volt a múlt század közepén aránylag nagy jelentőségű találmány a rézgálicnak alkalmazása.

Amint hogy rájöttek az emberek a tengervíz, bor és vizelet üszög elleni hatástalanságára, épp úgy elkövetkezett az idő is, amikor a tudománynak más üszögölő védőszer után kellett néznie, a tények folytán rá kellett jönniök a tudósoknak, hogy a gálicfürdő vagy igen erős, vagy pedig igen gyenge, s amellett, hogy az üszög ellen nem nyújt teljes védelmet, a cséptő géptől megsértett vetőmagvak nagyrésznél csiraképességét is elveszti, úgy, hogy a gazdát vég-

eredményben igen tekintélyes veszteség éri. Arra is rájöttek az idők folyamán, hogy a kékköves körülményes, jó időjáráshoz van kötve.

A kellően ki nem száradt vetőmag a száraz földben elpusztul, zsákban hagyva pedig kicsírázik.

A tudomány fáradhatatlan munkájának az eredménye a PORZOL feltalálása, mely a bibliai idők csapása, az üszög elleni könnyű, gyors és főleg nagyon olcsó védekezés, mely vetőmagmegtakarítással és terméstöbblettel jár. Csak arra kell vigyázni, hogy ne utánzatot, hanem valódi vörös színű Porzol-t használjunk.

Terjesszük a
Magyar Nép"-et

Az esőzések következtében a lóheremag termés ígérkezik. A nyári esőzések, ahol lóheremag termeléssel foglalkoznak, megjavították a termés kilátásait. A lóhere gyors fejlődésnek indult és gyönyörűen virágzott. A hírek szerint a fejek elég kötöttek és így nagy lóheremag termésre van kilátás.

Gazdasági kiállítás lesz Baróton. Háromszék vármegye Gazdasági Egyesülete az erdővidéki községek középpontjában Baróton mezőgazdasági kiállítást rendez. A kiállítás rendezése egyúttal feleleveníti a régi népies szokásokat és visleleteket, hogy a háziipar né-

Búza elvetése — élet indulása
Istennek termésbe szökkenő áldása.

Helyes úton járj s más jelszót ne kövess:
földbe vetőmagot

PORZOL

nélkül ne vess!

Valódi vörösszínű Porzol-t minden jobb fűszer-, vas-, mag- és mezőgazdasági szaküzlet raktáron tart, ahol nincs, ott követeljük és minden utánzatot utasítsatok vissza.

Mi hír a buzapiacon?

A buza ára az utóbbi időben újból drágulni kezdett, mert a kereskedők körében nagy vételkedv mutatkozik. Nagy baj azonban, hogy a vasút a gabonakereskedőket nem tudja idejében ellátni vasuti kocsikkal és ezért a szállítás körül sok baj van. A buza ára nagyobb piacokon a következő:

Kolozsváron 460—470, Temesváron 440, Bucurestiben 480, Brailában 495, Konstancában 510 lej mázsámként.

Románia elveszítette külföldi baromfi piacát.

A baromfi és baromfitermékek ára az utóbbi időben megolcsult. Ennek oka az, hogy a fizetési nehézségek miatt megszünt a külföldi kivitel. A kereskedők elhatározták, hogy felkérlik a Nemzeti Bankot, hogy úgy rendezze végre a külföldi fizetési kérdéseket, hogy a külföldi szállításokat eredményesen és gyorsan lehessen lebonyolítani.

Nincs szervezve a szőlőkivitel.

Csehország nagymennyiségű szőlőt vásárolt Magyarországon és Bulgáriában. Az összes költségek levonása után a magyarok és bulgárok 13 lejt kapnak egy kiló szőlőért. Ha nálunk is megszerveznék a szőlő külföldre való szállítását, nagyon sok jöminőségű regáti szőlőt lehetne esemeszőlőnek eladni. Ez közvetve hozzájárulna, hogy a kimondottan borvidékek szőlőtermése bornak feldolgozva jobban értékesülne.

A bőr árak drágulása a fogyasztók elszegényedése miatt következett be.

Szakértők megállapítása szerint a nyers bőr árak drágulásának legfőbb oka az, hogy jelenleg sokkal kevesebb állatot vágnak le, mint az előző években. A fogyasztó közönség ugyanis elszegényedett és kevés húst eszik. Ezenkívül drágítja a bőrárakat, hogy a hadseregnek megnövekedett a bőr iránti keresete és hogy külföldről nagy illeték mellett lehet csak behozni a bőrt.

Szabaddá teszik a kukorica kivitelét.

Az augusztus hónapi esőzések nagyon megjavították a kukorica termés kilátásait. Ezért a kormány gazdasági bizottsága megengedte, hogy kukoricát megint lehessen külföldre szállítani. A nyári szárazságok idején ugyanis a kukorica kivitelét betiltották, hogy a belföldi szükséglet fedezésére elegendő kukorica maradjon belföldi fogyasztásra.

Drága lesz a tűzifa.

A tűzifa drágulása a tavasz óta állandóan tart. Tekintettel arra hogy a vasút a tűzifa szállításának díját néhány hét múlva felemeli, a tűzifa ára tovább fog drágulni.

Piaci árak Brassóban.

Buza 500—510, rozs 450—470, sörárpa 410—430, takarmányárpa 390—400, fehérpaszuly 760—800 krumpli 250—280 lej mázsámként.

Hizott ökör 15—18, hizott disznó 27—28 lej kilónként. Igásökör 7—9 ezer, igásló 6—12 ezer, kocsiló 10—15 ezer lej darabonként.

gyűségét fokozza. A kiállítás sikere érdekében dr. Szent István Gábor földbirtokos, elnök és Séra István titkár buzárgólkodnak. A kiállításon gazdasági termények, gyümölcsök, borok, pálinkák, vadászati tárgyak, néprajzi- és háziipari tárgyak, gazdasági gépek és irodalmi termékek lesznek kiállítva. A kiállítást október hónap elején tartják meg.

Szőlőnap Olaszországban.

Mussolini kezdeményezésére ebben az évben is megrendezik Olaszországban a nemzeti szőlőnapot. Ezen a napon Olaszországban csaknem mindenki szőlőt eszik. A különböző szervezetek és egyesületek vendégszolgálatul látják a szegénygyermeket és szőlővel vendégelik meg őket. Ez a nap is hozzájárul ahhoz, hogy az olasz szőlőtermelés és szőlőfogyasztás nagy lépésekben haladjon előre.

Nagyarányu öntözőberendezéseket készítenek Magyarországon. A Magyar Alföld öntözhetővé tételének tervei teljesen készen vannak. Tizennégy év alatt Magyarországon háromszázezer hold földet fognak öntözhetővé tenni. Öntözés céljaira a Tisza folyó vizét fogják felhasználni.

Mennyit ér Románia ez évi buzatermése? Románia múlt évi buzatermése hatvanhárom ezer millió lejt ért. Az idei termés kisebb a tavalyinál még pedig körülbelül a tavalyi termésnek egynegyed részével. Értéke azonban megközelíti a tavalyi termés értékét, mert az idén a buza drágább, mint tavaly volt.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A családalapítás felelőssége.

A bibliában Mózes atyjáról olvassuk a következő mondatot: „És elméne egy Lévi-nemzetségből való férfit és Lévi-leányt vő feleségül.“ Látszólag olyan keveset és mégis olyan sokat mond ez a pár szó. Ez a férfi tudta, hogy amikor feleséget keres magának, akkor nemcsak önmagára, de népére is kell gondolnia. Anyát választ, aki nemcsak őt, de népét is gyermekkel ajándékozza meg. Olyan nőt keresett, akiről tudta, hogy megérti reménységét, vállalja eszményei szolgálatát, hordozni kész a veszedelmeket, amelyek a zsidó családokat Egyiptomban fenyegették, hiszen már megjelent a kegyetlen rendelkezés, hogy a zsidó nép jövődjét kell kioltani a születendő gyermekek elpusztításában. Ez a férfi nem szökött így: **Mi- nek vállaljam a családalapítás gondját, örökös aggodalmát? Én megélek csendesen, kényelmesen. A jövőd? Hát minek törődjem a jövőddel, amikor csak a jelen perc az enyém?** Ez a férfi nem ment Egyiptom leányaihoz, hogy azok közül vegyen magának szép, gazdag, előkelő feleséget, hitének, nemzetiségének, jövőd reménységének feláldozása árán. Nem. Ez a férfi elment és a Lévi nemzetségből keresett és vett feleséget magának. Feleséget, aki egy vérből származott övele, egy eszménynek ereje lelkesítette jövőd szolgálatában. Itt, ebben a családalapításban határozódott meg a Mózes útja. Olyan házasságból, mely ilyen gonddal és ilyen felelősségérzettel köttetett, csak olyan gyermek származhatott, akinek a szívében már benne rejlett annak a hű szeretetnek a szikrája, mely később a Mózes szívében lángot vetett: „Haljak meg, Uram, csak az én népem éljen.“

A történet hadd figyelmeztessen minket arra, hogy a családalapítás és családfenntartás nem a mi személyes kényelmünknek és előnyös elhelyezkedésünknek kérdése. Nemzedékek sorsa fordul meg azon, hogy a férfiak házastársuk megválasztásában népük

és Isten iránti szent felelősségnek gondjával határozzanak és bensőségesen, komoly lelkiismeretességgel tegyék fel a kérdést: **Lehetek-e én gyermekeknek igazi édesatyja s vállalhatom-e a felelősséget, hogy hitvesemet magamnak társul, gyermekeimnek édesanyául választottam?** A családi élet megromlásának, annyi meghasonlott, összetört élet fájdalmának, annyi csalódott szív gyászának igazi oka az, hogy a családalapításban ez a szent felelősségérzés oly sokszor hiányzik. Gondtalan, léha, éretlen emberek a szenvedély hevétől üzetve, egymás karjába rohannak és felelősség nélküli szövetezésüknek vége: romlása életüknek, siralma gyermekeiknek, pusztulása jövődjüknek. Igaz, nehéz várni, az ifjaktól ezt a megrendítő komolyságot, de érezzék át elsősorban a szülők ezt a felelősséget s e felelősségérzés légkörében neveljék gyermekeiket.

A legutóbbi Petőfi-émlékünnepély rendezésén nagyon bölcsen állapította meg az ünnepi szónok, hogy a mai időkben népünknek legelső, önmagával szembenálló kötelessége, hogy abban az egészséges, tiszta szellemben munkálja családi életének megújítását, amely szellemnek olyan tündöklő hordozója volt Petőfi Sándor költészete. A szülők, az édesapa és édesanya iránt vallott tiszta szeretet, a testvéri hűség, a hitves iránt való ragaszkodás szent érzései adják az igazi erőforrást egy nép erkölcsi megújulásához, felemelkedéséhez. Sulyos, komoly válságok próbáltatásait győzelmesen bírja elhordozni egy olyan nép, amelynek körében tiszta a családi élet, de hatalmas, nagy nemzetek hanyatlásának alá az erkölcsi züllés posványába, ha körükben a családi élet tisztasága megromlik. Ennek az igazságnak világos példája Mózes életében megnyilatkozó bibliai intés. Mózes atyjának magatartása hadd emlékeztessen azért nemzeti életünk egyik legkomolyabb életkérdésére, a családalapítás felelősségére.

Mulattató

ENEK EGY SIRRÓL.

Gondolatban minden este megállok egy kis

[kapunál:]

Nagyfalusi temetőnek viharverte kapujánál.

Gondolatban minden este leborulok egy sir

[mellett:]

Nagyfalusi temetőnek legfrissebbik hantja

[mellett.]

de a kapu, öreg kapu nem is oly rég

[ki volt tárva:]

Enkessóval ment át rajta Nagyfalunak száz

[leánya.]

A legszebbik, száz egyedik koporsóban jött

[utánok.]

alkonyat volt... Könyeztek a koporsóra

[szórt virágok..]

de a friss hant, virágos hant, nem is oly rég,

[ki volt hányva:]

Nagyfalunak legszebb lányát hús ölére hívta,

[várta...]

Ima szárnyalt... Hullott a rög, koppant

[a rög a deszkákon —

S — hájh! — örökre, mindörökre eltűnt az én

[boldogságom.]

Landtné Ady Mariska.

Régi történetek.

1. Lélekjelenlét.

Egy hajón a kapitány arról beszélgetett a tisztjeivel, hogy merre jár a hajójuk. Miután vita keletkezett a tenger pontjának meghatározásáról, a kapitány behívta a kis hajóinast.

— Menj le, fiam, a lőporkamrába, ott találsz egy nagy könyvet, melyben tengerészeti feljegyzések vannak és hozd azt fel.

A fiu felhozta a könyvet és a kapitány megmutatta a tiszteknek, hogy neki van igaza.

— Fiu, — szólott a kapitány, — nem vitél világot magaddal?

— De vittem, uram.

— Hát hol hagyta?

— Jaj bizony ott alá felejtettem és mivel

gyertyatartóm nem volt, egy hordóba dugtam le, a más közé, ha csakeddig el nem égett.

Erre mindnyájan megrémültek, mert a fickó a puskaport nézte máknak és hanyatt-homlok szaladtak a csónakokhoz, hogy el-evezzenek.

— Lassan, uraim, — szólott a kapitány, — most már késő.

Ezzel leszaladt a bárka kamrájába, lassan kinyitotta az ajtót, a puskaporos hordóhoz sietett és kivette belőle az égő gyertyát, amely már csak alig egy ujjnyi volt. A gyertyát kidobta a hajó ablakán, feljött, leült az asztalhoz és folytatta beszédét, mintha mi sem történt volna..

2. Az ismertetőjel.

Régi időkben történt, hogy egy király, aki vadászaton volt, elszakadt a kíséretétől. Amint így barangolt, egyszer csak egy falusi atyafiival találkozott.

— Merre visz az utja, bátyám? — kérdezte a király.

— A városba, — felelte az atyafi.

— No, akkor ballagjunk együtt.

Igy is történt.

Mentek, mendegéltek és a király szóba-elegyedett utitársával. Beszédjük során az atyafi elmondta, hogy ő még sohasem látta a királyt, pedig már régóta szeretné megpillantani egyszer, csak nem tudja, hogy miről ismerné meg.

— Arról barátom, — szólott mosolyogva a király — hogy ahol minden ember leveszi a kalapját és csak egy tartja fön, az az utóbbi a király.

Beszélgetvén, kisvártatva a város kapujához érkeztek, ahol kalapot emelve várta már a királyt a vadásztársaság és az összecsendült népek sokasága.

3. A hibátlan ló.

A cigány elad egy lovat valamelyik falusi embernek azzal a megjegyzéssel, hogyha a ló hibásnak találtatik, a pénzt visszadja.

Megtörtént a vásár és harmadnapra a gazda bosszusan keresi föl a cigányt:

— Hallod-e, móré, visszahoztam a lovadat!

— Miért, ugyan? — tudakozódik a cigány.

Apróságok • Adomák

Műtétet akarják gyógyítani a kopaszságot.

Egy magyarországi származású, amerikai orvos az amerikai Columbia egyetem orvosi iskoláján ötezer ember jelenlétében előadást tartott, amelyben elmondotta, hogy műtétet követően a kopaszságot a tudós orvos szerint a kopaszságot az okozza, hogy a bőr igen megvastagszik a koponyán és a vér kiáramlása a hajhagymákból. Elyenkor a haj nem tud táplálkozni és kihull. A magyar tudós szerint a kopaszságot egy műtéttel gyógyítani lehet. A műtét a fej bőrének vastagságát csökkenti és a hajhagymák vérrel való ellátását megint megindul.

Ásványtan, mint ásványtan tudós. A bolgár hajósok régóta figyelik, hogy a Fekete-tenger partvidékének egyik pontján a hajók iránytűje nagy kilengéseket végez. A szófiai egyetem tudós ásványtan tanára, Popov-Cyrl megállapította, hogy azon a helyen, ahol a mágnestű kileng eredeti helyzetéből, nagy mennyiségű vasérc telepek vannak a tenger fenekén.

Szilvágombóc készítés — géppel.

A bécsi nemzetközi vásár alkalomával néhány érdekes új találmányt mutattak be. Különösen nagy feltűnést keltettek a háztartási és konyhaberendezési gépek. Többek között látható volt a bécsi vásáron egy olyan gép, amely szilvágombócokat formál. A gépbe behelyezik a szilvát és a tészta, to-

vábbtá a fűszert. Megindítják és az űrlőgős masina kész szilvágombócokat formál. A gombóckészítő gép óránként 500 darab szilvágombócot tud elkészíteni.

A világ legmagasabb iskolás-gyermeke.

Egyik bécsi iskolába jár Szvacina Paul, tizennégy éves fiú. A fiú kétségkívül igényt tarthat a világ legmagasabb iskolás-gyermeke címre, mert hat centiméter híján két méter magas.

Okos kutya.

Egy München melletti birtokos gyakran utazott Münchenbe és mindig magával vitte kutyáját. A birtokos mielőtt hazament volna, egy vendéglőben rendszeresen megébédelt és kutyáját is ellátta élelemmel. A birtokos hosszabb időre eltávozott hazulról és kutyáját ottben hagyta. A kutya gazdája nélkül is hetenkint kétszer-háromszor ugyanazzal a menetrend szerinti vonattal, amelyikkel a gazdája járt be a városba, Münchenbe utazott és elment a vendéglőbe, ahol gazdája szokott étkezni. Miután el látták élelemmel, ugyanabban az időben induló vonattal, amelyikkel a gazdája szokott utazni, hazatért.

Éneklő róka.

Schmidt, német állattan tanár hosszú évekig foglalkozott egy rókával, hogy zenei hangokra tanítsa meg. A róka hosszas gyakorlat után a tanár által elénekelt hangokat meglehetősen hűséggel utánozta. A róka tizenhat hangot tudott utánozva énekelni. Kisebb dalokra nem lehetett megtanítani.

A tuzok hetekig nem iszik vizet. Az állatok legérdekesebb madara a tuzok, a legóvatosabb madarak közé tartozik. Életmódjának tanulmányozása nagyon nehéz, mert kilométer távolságokról észreveszi az embert és elrejtőzik. Gondos megfigyelésekkel megállapították, hogy a tuzok azok közé az állatok közé tartozik, amelyeknek vízszükséglete nagyon kicsi. Hetekig nem iszik vizet.

Minél gyorsabban...

- Holnap szívesen látlak ebédre.
- Ez kissé kellemetlen!
- Miért?
- Mert én már most is éhes vagyok.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej, — orvosi levelekhez 30 lej.

L. I.-né Attól tartunk, hogy tanácsunknak az idén már nem veszi hasznát. Korábban kellett volna tanácsért hozzánk fordulnia. A káposztapille hernyója ellen a következő módon kell védekezni: a levelek fonákján található petecsomókat össze kell szedni és el kell égetni. Ha a hernyók felléptek, nagyon jól be szokott válni a sósvizel való permetezés. Tíz liter vízhez tegyen félkiló sót és szőlőpermetező segítségével végezze el a permetezést.

F. J. A tervbe vett gazdasági épület építése ellen semmiféle hatóságnak sem lehet kifogása. Tekintettel azonban arra, hogy a fennálló törvények értelmében csak előzőleg megkapott hatósági engedély után lehet az építkezést megkezdeni, mielőtt hozzákezd az építkezéshez, feltétlenül kérjen építési engedélyt. Az ügy a községi elöljáróság elé tartozik, leghelyesebb, ha a jegyzővel intézi el.

G. Z. Szeptember hónapban a gyümölcsösben többé nem szabad permetezni. A mérges permetező levek ugyanis könnyen ártalmassá tehetik a gyümölcsöt. Ha a permetezést augusztusban befejezzük, a harmat és az eső mindig megmossák annyira a gyümölcsöt, hogy fogyasztás után semmi bajt sem okoz.

B. Z. Nem ajánljuk, hogy a zöldseges kertben levő bokrok átültetését már most megkezdje. Várjon addig, amíg az első derek következtében lehullanak a levelek, akkor már minden baj nélkül sikerrel végezheti el gyümölcstermő bokrainkat átültetését. Egyáltalában a lomblevelű fák átültetésénél egyik legfőbb szabály, hogy csak akkor lehet azokat átültetni, ha nedvkeringésük megszűnt, tehát lombhullás után.

N. J. A poloskát a gerendákból kipusztíthatja, hogyha időnként a gerendákat és a gerendák környékén levő deszkázatot petróleummal keni le. A poloska ellen a petróleum kitűnően beválk. Figyelmeztetjük azonban, hogy vizsgálja át a falakat is, mert a fal repedéseibe is be szokott húzódni ez az ártalmas féreg. Falakból meszeléssel irthatja ki. A védekezési eljárásokat áprilistól októberig végezze, mert a poloska ezalatt az idő alatt szaporodik. Télen át nincs szaporulata. Egyáltalában vigyázzon a tisztaságra, mert a poloska ellen ez a legjobb szer.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Tordai határon 45 hoid területű teljesen felszerelt birtok eladó, vagy kisebb Cluj-i bérházzal eleserelendő. Közvetítők kizárva. Cim a kiadóban.

Óriásper száza százhusz, ezre hátszáz lej, legtöbbfajú szemzőgallyak száza kétfőszáz lej most. Oszire nagygyümölcsű ribiszke, folytontermő málna gyökere töve husz darab száz lej. Szállítás pénz vétele után. Alma, szilva gyümölcsfák tíz darabja százhusz lejtől négyszáz lejig, nagyság szerint *Teleki Arvéd faiskolájából Iara, jud. Turda.*

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért: P. I. Nagypetri, M. L. Harasztos, B. B. Pósalaka, L. I. Micske, J. M. Temesfüves, V. J. Maroseperjes, P. I. Temeshódos.

Előfizetőinkhez! Vidéki megbizottaink tovább folytatják előfizetőink felkeresését s ez alkalommal a következő megyéket látogatják meg: Torda, Alsófehér, Szilágy, Csik, Krassó és Szörény megyékben lakó előfizetőinket. Miután a megbizottaknál való fizetés sokkal egyszerűbb, mintha postautalványon küldnék be a pénzt, továbbá költségbe sem kerül, ezért felkérjük mindazon előfizetőinket, akiket a megbizottak felkeresnek, hogy szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki a feltüntetett hátralékot. Miután már szeptember hónapban vagyunk s az év nagyrésze már eltelt, emél fogva a f. évi előfizetési díjakat is kérjük kifizetni. Miután nem minden előfizetőt tudnak megbizottaink rövid időn belül felkeresni, ezért azon megyékbe, ahol megbizottaink csak később jelennek meg, a kitöltött postautalványt a hátralék feltüntetésével megküldjük. Kérjük tehát azokat, akiket ez alkalommal nem keresnek fel megbizottaink, hogy az utalvány felhasználásával küldjék be a feltüntetett hátralékot.

Az elmúlt években az ősz folyamán előfizetőink közül, nagyon sokan jelentettek be új előfizetőket. Felkérünk minden egyes előfizetőt hogy ismerőseik és barátai körében terjesszék lapunkat és ha új előfizetőket azonnal nem is tudnak bejelenteni, közöljenek kiadóhivatalunkkal olyan címeket, akik valószínűleg megrendelik egy mutatványszám elküldése után lapunkat. A gyűjtőknek minden új előfizető után könyvajándékot adunk a „Magyar Népe” könyvtárából. Kérjük azonban megírni, hogy melyik könyvet küldjük meg.

K. J. Az említett államférfiaktól bélyegbeszerzés vagy névalírás beszerzés rendkívül nehézkes, mert elsősorban nagyon sok portóköltéssel jár s azonkívül kérdés, hogy másirányu elfoglaltságuk miatt eredményesen intéznék el kérését. Ajánljuk, hogy bélyeggyűjtése végett vagy valamelyik nagyobb város-

ban levő bélyegkereskedőhöz forduljon, vagy pedig hirdetés útján próbáljon bélyegeket beszerezni. Ez azonban költséggel jár. Sajnos, levele későn érkezett be s így csak most válaszolhatunk.

B. D. Kide. Legutóbb beküldött „Tanuljunk egymástól” című cikke hasznos és szép gondolatokat tartalmaz. Kérjük azonban, sziveskedjék átdolgozni és olyan formába önteni, hogy a magyarság viszonyainak minden tekintetben megfeleljen. Ha cikket ilyen formában átdolgozva beküldi, a legnagyobb örömmel fogjuk leközölni.

H. M. Petőfiről szóló cikke nagyon késve érkezett hozzánk, így időszerűségét elvesztette. Az unepséggel, mint lapunkból megállapíthatta, részletesen foglalkoztunk. Másik cikke tulságosan felekezeti izü. Inkább egyházi folyóiratba való. Ezért nem voltak közölhetők beküldött cikkei. Kérjük, hogy a jövőben értékes cikkeit az elmondottak figyelembe vételével írja meg és küldje be.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. I. Kiskend 155, M. J. Kiskend 150, ifj. Gy. A. Iklód 155, K. F. Etéd 150, B. Gy. M.-szilvás 191, Ny. T. Olthéviz 700, G. J. Dányán 300, B. J.-n Krizba 75, B. M. Fehéregyháza 155, L. B. Egri 250, B. E. Bukarest 100, J. J. Olthéviz 150, G. A. Sövényesség 150, Sz. M. Fekete 305, S. L. Sz.-bethlenfalva 80, Sz. M. Ikafalva 305, Cs. M. Szamosköbölkút 75, K. Gy. Kiskapus 155, Sz. M. Görgényüvegsür 155, M. A. Holtmaros 155, U. A. Nagyfülpös 155, Sch. Gy. Aninosza 85, K. S. Gyergyószentmiklós 150, F. J. Gy. Csikszépviz 155, Sz. F. Magyaró 300, B. S. Barátos 155 lej.

A Katolikus Népszövetség
Nagygyűlésének

dalos versenyére

kota-anyag a

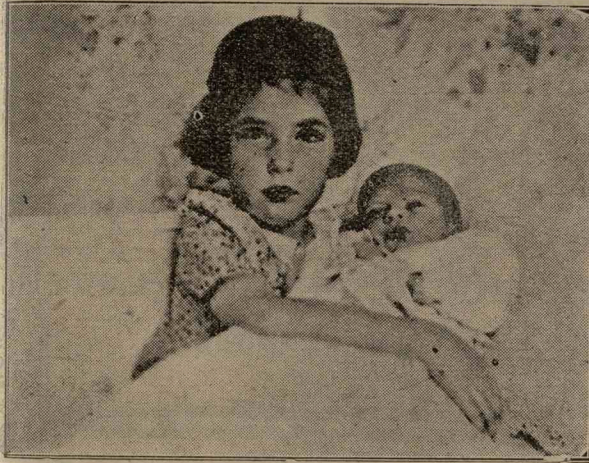
MINERVANÁL

kapható

Kolozsvár-Cluj, Str. Regina Maria 1.

Kérje nagy díjtan énekari kota árjegyzékünket!!

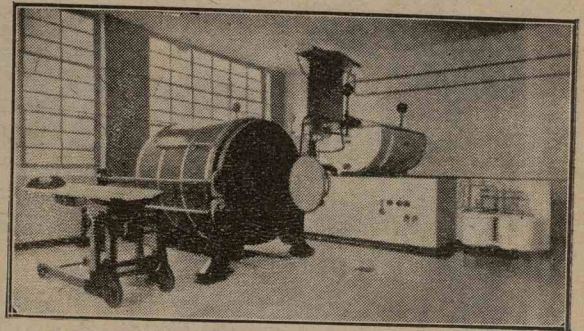
Megkeresztelték a bolgár trónörökösét.

Közöltük lapunkban, hogy a bolgár nemzet nagy öröme a bolgár királyi párnak fiugyermeke született. A trónörökösét a nemzet általános öröme között keresztelték meg. Keresztapa a bolgár hadsereg legidősebb tábornoka lett.

Nemzetközi tejjgazdasági értekezlet Berlinben

Az egész világ gazdáinak figyelme a Berlinben folyó nemzetközi tejjgazdasági értekezlet felé irányul. Az értekezleten a világ legkiválóbb szakemberei tárgyalják az időszerű tejjgazdasági kérdéseket. Egyik képünkön az értekezlet meghívójának címlapját mutatjuk be. A képen tejelő jellegű, kifogástalan alkotásu tehén képét látjuk. Finom feje s a fején kiemel-

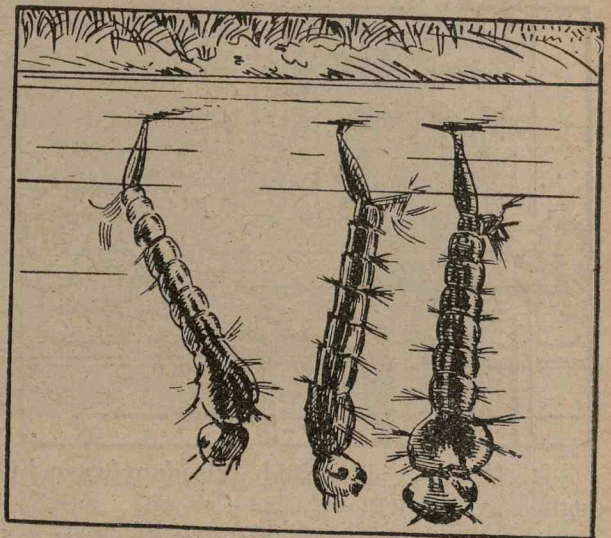

kedő csontlécek tanuskodnak, hogy a tehén kiváló tejelő jellegű. A nagy, durva fejű tehéntől sohasem várhatunk bő tejelést. Másik képünk korszerűen berendezett tejfeldolgozó telep vajkészítő csarnokát mutatja be. Látjuk hogy a nagyobb tejtelepeken a vajköpülő helyiségnek gyárüzem formája van.

Tanuld meg!

Szaporítják a szunyogot az esővízes edények.

Figyelmes szemlélő megállapíthatja, hogy néhány napi állás után az esővizben szunyog-álókák jelennek meg. Az álcából rövid idő alatt szunyog fejlődik és növeli a kellemetlen vérszívóknak amugy is tekintélyes seregét. Ezért az esővízes edényekre ügyelni kell, hogy ne szaporítsuk a szunyogot. Tehát az esővízes edé-

vekből a vizet tíz-tizenöt naponként feltétlenül ki kell üríteni. Így ugyanis megakadályozzuk, hogy az esővizben szunyogok kifejlődhessenek. Jó szolgálatot tesz, ha az esővizet öntözésre használjuk fel a következő módon: az esővizre vékony réteg petróleumot, vagy olajat ön-

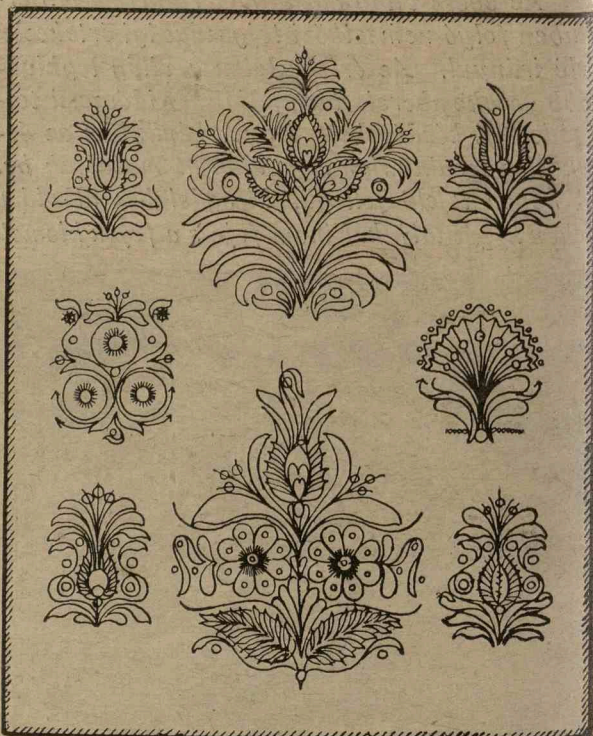
Magasan száll a pacsirta,
Dalát a jó Isten irta.
Föld emberét, aki érti,
A Magyar Nép elkiséri.

tünk. Ez megöli a szunyogálcákat. Azzal is sok szunyogálcát pusztítunk el, ha rossz bádogdobozokat, edényeket, üvegeket nem hagyunk a szemétdombon szerte heverni. A szunyog ugyanis a legkisebb és legeldugottabb helyre is lerakja petéit, ahol vizet kap. Idén a szunyogok irtására különösen nagy gondot kell fordítani, mert sok helyen fellépett a hideglelés. Ezt a betegséget a szunyogok terjesztik. Külföldön a szunyogok irtását és az apróbb pocsolyák és mocsarak kiszáraitását hatóságilag ellenőrzik

Itt a szőlőérés ideje — együnk sok szőlőt!

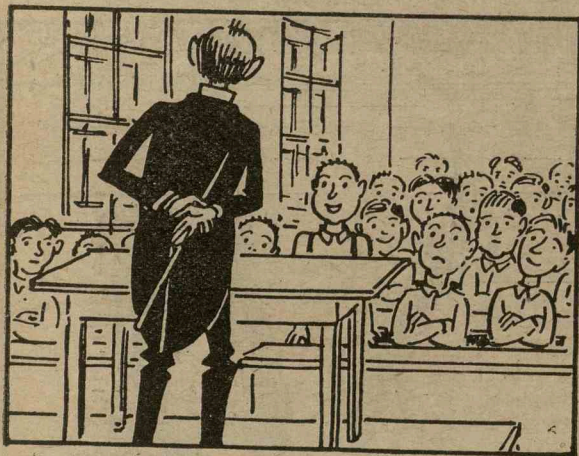
A szőlő a legegészségesebb gyümölcsök közé tartozik. Orvosi megállapítások szerint gyógyhatása is van. Egy francia orvostanár megállapítása szerint a szőlő-gyógymód jó hatása szivbajoknál, hörghurutnál, gyomorbetegségeknél, tüdőbajnál és bőrbántalmaknál.

A magyar díszítés alapformái.

A tulipán, rózsza, szegfű levél sajátos és különleges formáit láthatjuk mai képünkön.

Természettudomány.

— Mi a legjellemzőbb tulajdonsága a hidegnek és a melegnek?

— A hidegnek összehúzó és a melegnek kitérítő ereje van.

— Helyes. Mondj egy példát.

— Télen a hidegtől rövidek a napok, nyáron a melegtől megnőnek.